

اندیشہ

محراب

چرا تکلیف؟ چرا تقلید؟

(فلسفہ و حکمت احکام الہی)

با آزادی انسان ، چرا امر به تکلیف شدیم ؟

**با تکامل عقل
چرا باید تقلید کنیم ؟**

خداوند بر چه اساسی و مبنایی تکلیف می نماید؟

خالقیت

مالکیت

تشریح

تدبیر

ربوبیت
سبب
تکالیف
الهی

کمال

هدایت

اندیشه

محراب

چرا تکلیف؟ چرا تقابل؟

به کمال رسیدن حق ماست .

و تکالیف الهی

راه رسیدن به

او خواهد بود .

دانشمند شدن حق ماست .

تکالیف درسی

راه رسیدن به این

حق خواهد بود .

از خودمان پرسیم

۲. اگر انجام
ندهم چه
چیزی را
از دست
می دهیم؟

۱. چه چیزی
در قبال انجام
تکالیف الهی
به دست
می آورم؟

الديشيه

مغرب

في سيرة النبي؟ جراتيبيدي

فلسفه احكام الله

آیا ما حق داریم
از فلسفه احکام
سؤال کنیم ؟

آزاداندیشی دینی

روش قرآن ، یک روش
استدلالی و منطقی
آزاد است . پس
می توانیم درباره
فلسفه احکام بپرسیم

اندیشه

جرا تکالیف؟ چرا تقلید؟

به نظر شما تکالیف الهی چه آثار و خاصیتی دارند؟

.....	۱
.....	۲
.....	۳
.....	۴
.....	۵
.....	۶
.....	۷
.....	۸

آثار تکالیف الهیه در زندگی :

- تکالیف الهی همان مصالح و مفاسد زندگی ماست .
- تکالیف الهی سبب مسئولیت پذیری و ادای حقوق مردم و جلوگیری از ضایع شدن حقوق آنها است .
- تکالیف الهی سبب مقابله با حس خودخواهی در انسان است .
- تکالیف زمینه ساز دریافت پاداش‌های عظیم اخروی برای انسان است .
- تکالیف الهی شاخصه ای برای شناسایی دینداران واقعی است .
- تکالیف الهی وسیله ای برای رسیدن انسان به قرب الهی است .
- تکالیف الهی سبب رسیدن انسان به هدف خلقت است . (عبودیت الهی)

اندیشه

محراب

چرا تکالیف؟ چرا تقیید؟

انواع فلسفه احکام :

۱	فلسفه آشکار	خوبی عدالت و زشتی دروغ تهمت ، دزدی و ...
۲	فلسفه آشکار شده در قرآن و احادیث	مانند فلسفه روزه که برای تقوای است . « لعکم تتقون »
۳	فلسفه آشکار شده در علوم روز	مانند ضررهای شراب و موسیقی حرام
۴	فلسفه های آشکار نشده	که باید منتظر کشف علمی یا منتظر تبیین امام عصر (عج) باشیم .
۵	تسلیم خدا بودن بالاترین و مهم ترین فلسفه احکام است .	مانند دستور سر بریدن حضرت اسماعیل که فلسفه ای غیر از ظهور مقام تسلیم ندارد .

اندیشه

چرا تکلیف ؟ چرا تقیید ؟

تسلیم خدا
بودن ؛ بالاترین
و مهم ترین
فلسفه احکام
الهی است .

فلسفه و اسرار احکام

بهبانه يا تحقيق؟!

– دانستن فلسفه احكام نبايد شرط

عمل قرار گيرد . چنانچه شما به پزشک

حکيم اعتماد می کنید و اگر هم نکنید

خودتان ضرر می کنید .

– تحقيق کردن را بهانه ای برای عمل نکردن

به احكام الهی قرار ندهيم . در کنار تحقيق

عمل هم کنید تا در صورت اثبات ، عقب نمانید .

هرکس بخواهد کاری را
انجام دهد ، راهش را پیدا کند
و هرکس نخواهد کاری
را انجام دهد بهانه اش را

اندیشه

در مقابل حکم الهی بهانه مه گیریم؟! چرا تکلیف؟ چرا تکیه ای؟

چرا ما در برابر

هم نوعان و محیط و مدل های

رنگارنگ بشری **تسلیم** هستیم ، اما

در مقابل حکم الهی بهانه مه گیریم؟!

الديشه

محراب

چرا تکیه کردی؟ چرا تقلید؟

والدین می گویند : فرزند من باید خودش به
ضرورت احکام الهی برسد و تجربه کند ، مثلاً
خودش باید به حجاب برسد !

چون از خدا دوریم گرفتاریم .

چرا خدا با تکلیف ، آزاده را از ما مه گیرد ؟

انواع آزادی	نتیجه آزادی مطلق	نتیجه تکالیف الهی
آزادی در نوشیدن	الکلسم (اعتیاد به مشروبات)	محدودیت اختیاری و مصونیت
آزادی در استشمام	اعتیاد به مواد مخدر	محدودیت اختیاری و سلامت
آزادی جنسی	اعتیاد جنسی (شهوت پرستی و عطش روحی)	خویشتن داری جنسی و عفت
آزادی در پوشش	مدپرستی (تقلید کور کورانه)	محدودیت اختیاری و مصونیت
آزادی در بیان	عادت به هرزگی و فحاشی (شهوت کلام)	مدیریت زبان و عفت کلام
آزادی در شنیدن	اعتیاد به موسیقی (روانگردان های صوتی)	کنترل گوش و آرامش
آزادی در خوردن	شکم بارگی و عطش خوردن (چاقی)	تعادل در مصرف و سلامتی
آزادی در هیجانات	اعتیاد به تخلیه هیجانات و جوگیری و آسیب	مدیریت و کنترل هیجانات
آزادی در روابط	وابستگی و دل بستگی (شکست عشقی)	تعادل و مدیریت ارتباطات
آزادی در رفاه	تنبلی ، وابستگی و دل بستگی به امکانات	عدم دل بستگی و تلاش و آرامش
آزادی در دیدن	اعتیاد و چشم چرانی و عطش روحی	مدیریت و کنترل نگاه
آزادی زنان	استفاده ابزاری و سوء استفاده و اضطراب	محدودیت اختیاری و مصونیت

تکالیف الهی پایانی است برای مشکلاتی که از آزادی ، گرفتار آن شده ایم .

اندیشه

چرا تکلیف ؟ چرا تقیید؟

سبک زندگی مدرن

« دیدگاه انسان محور »

فقط به دنبال لذت آسایش است .

اما سبک زندگی اسلامی

« دیدگاه خدا محور »

به دنبال ، لذت آسایش و لذت

آرامش هر دو است . و انجام تکالیف الهی

راهی برای « معنا بخشی

و آرامش » به زندگی انسان است .

چرا تکلیف؟ چرا تقیید؟

فعالیت گروهی

گاهى عقل ما ، احكام الهى را درك نمى كند و ما فكر مى كنيم احكام مقابل و متعارض عقل هستند ، به نظر شما براى رفع اين تعارض چه كنيم ؟

.....	۱
.....	۲
.....	۳
.....	۴
.....	۵

الديشيه

محراب

چرا تکلیف؟ چرا تقیید؟

تکلیف خداوند ، بر اساس اختیار و قدرت
انسان است و پاداش و جزا و بهشت و
جهنم بر اساس همین اختیار است .

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا لَّا وُسْعَهَا

خداوند هیچ کسی را جز به
اندازه توانش تکلیف نمی کند .

بقره / ۲۸۶

الديشه

محمد حبيب

في سببها اياها ؟ جيرا تقليب ؟

شرائط تكليف :

بلوغ شرعي

علم

قدرت

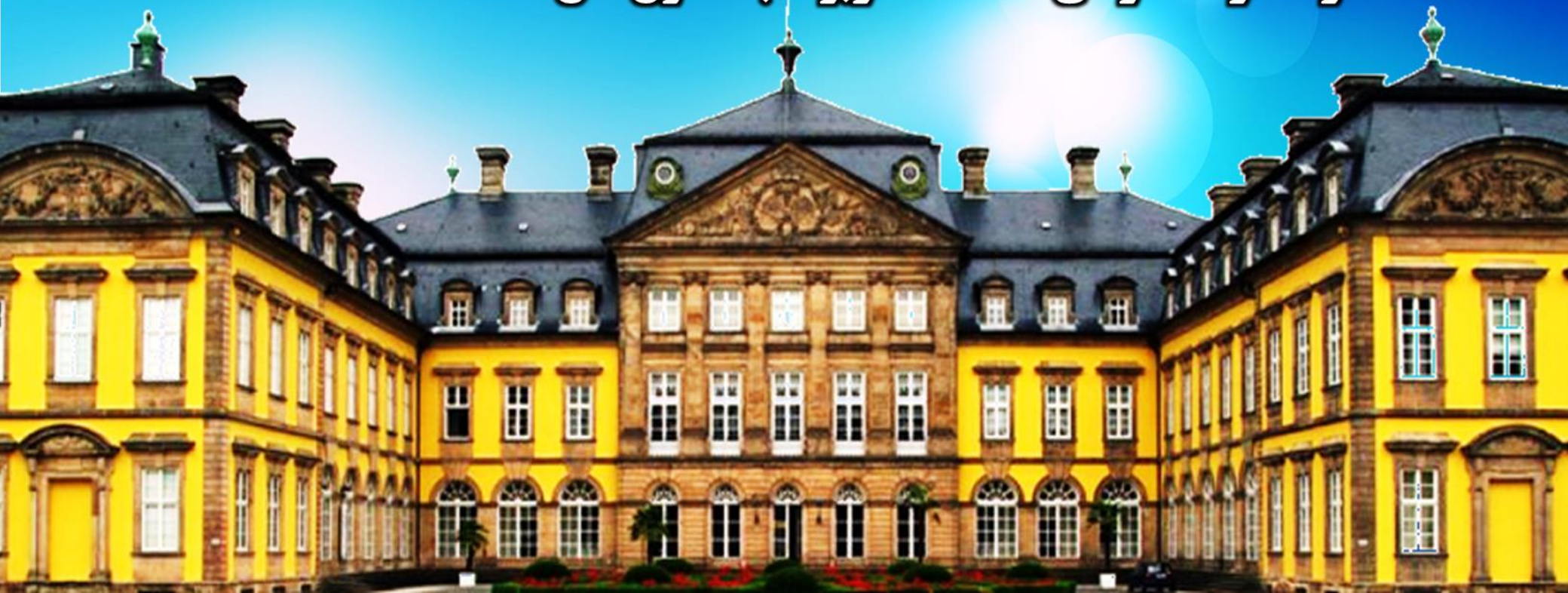
عقل

بہ تکامل عقل چرا باید تقلید کنیم؟

مگر مراجع تقلید ، چندتا تخصص از دانشگاه گرفته اند که در تمام علوم نظر می دهند ؟

- در بلوغ نظر می دهند که مربوط به روانشناسیه .
- در ربا نظر می دهند که مربوط به اقتصاد دان هاست .
- در قضاوت نظر می دهند که مربوط به حقوق دان هاست .

الديشبه

محمد

جرا تکیف؟ جرا تکیف؟

از کجا بدانیم این تکلیف شرعی
که مراجع گفته اند، دستور خداست؟

اگر موبایل شما خراب شود
چه کسی بهتر تعمیر می کند؟

روحانی!
تعمیرکار حرفه ای!
✓ مهندس سازنده!

چرا تکیه ای؟
چرا تقابل؟

اندیشه

محراب

چه کسی درباره « انسان » بهترین نظر را دارد ؟

خدا تکلیف ؟ چرا تقابل ؟

اندیشه

ما فقط از خدامون تقلید می کنیم !

إِن هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ / نجم / ٤

حتی پیامبر هم چیزی از پیش
خودش بگوید ما قبول نمی کنیم!
چه برسه به مراجع تقلید!

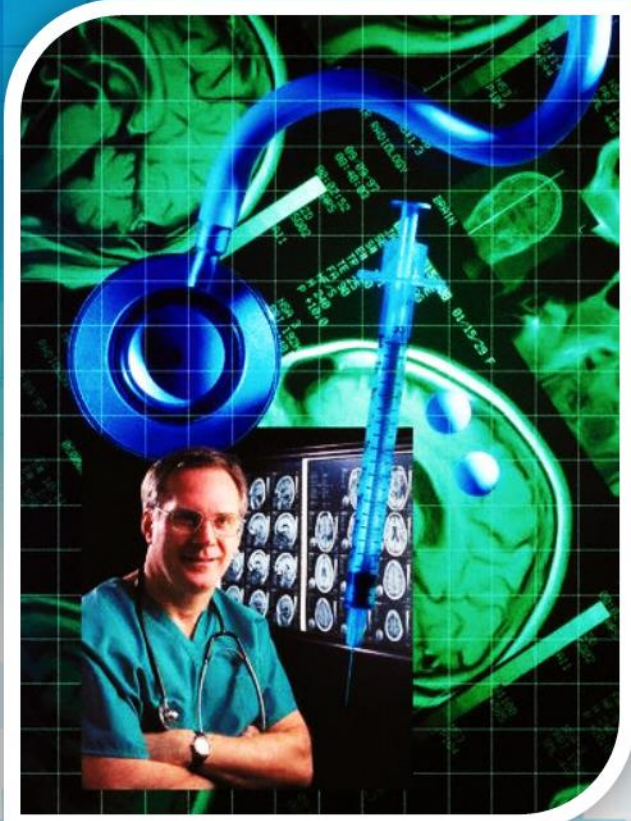

یعنی شما از مراجع ، تقلید نمی کنید؟!!!

**مراجع تقلید ، کانال
رسیدن به کلام
خداوند هستند .
یک عمر پژوهش
علمی ، برای بدست
آوردن حکم الهی .
(رساله مراجع
ترجمه آیات و
روایات است .)**

تقلید یعنی رجوع به متخصص

علم دین

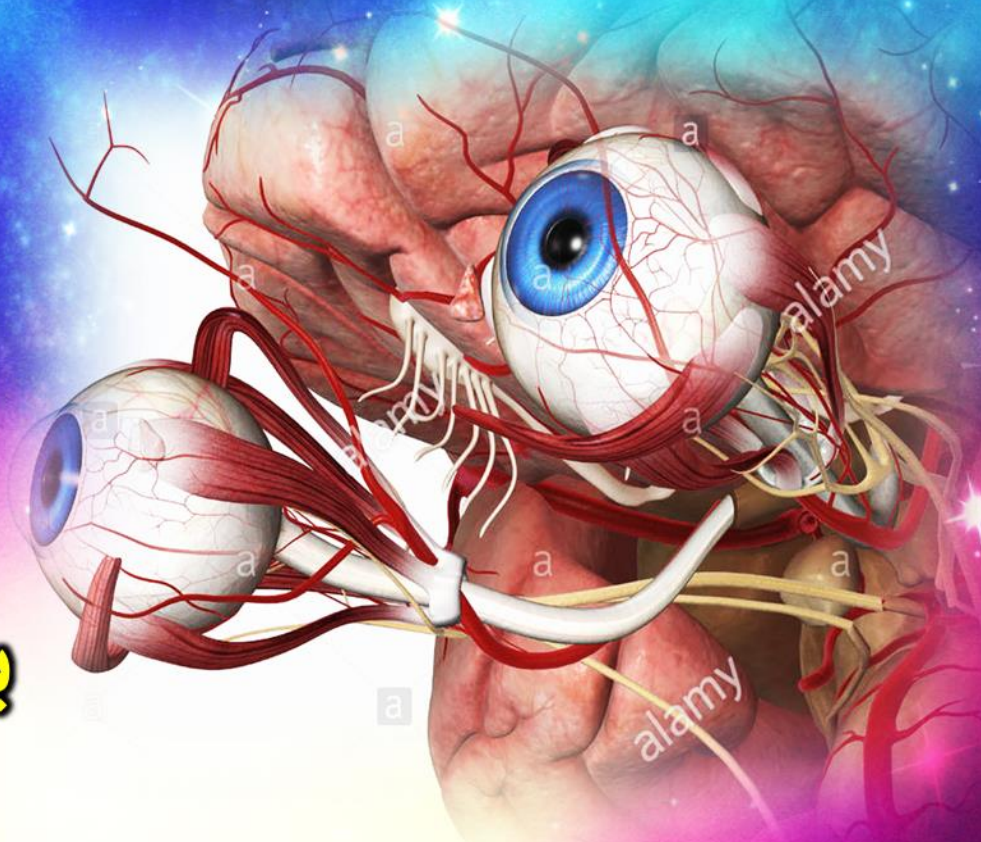
جدول پیروی در رفتار

انواع پیروی	
تقلید	۱. پیروی از خود (علم ما کامل نیست)
عالم از عالم	پیروی از مثل خود
جاهل از جاهل	پیروی از پایین تر از خود
عالم از جاهل	پیروی از بالاتر از خود
✓ جاهل از عالم	۲. پیروی از دیگران (ناقص و تغییر پذیر است .
	۳. پیروی از منبع تغییر ناپذیر الهی که بالاتر از عقل ماست .

پیروم آگاهانه نه تقلید کورکورانه !

**عقل حکم می کند که مثلاً به هر دکتری
که تخصصش بیشتر است مراجعه کنیم .**

**در تقلید دین هم
باید به عالم ترین
آنها مراجعه کنیم .
چون نظر مرجع اعلم
به نظر خداوند نزدیکتر است !**

دلایل وجوب تقلید

عقل	عقل رجوع به متخصص و عالم را برای رفع جهل واجب می داند .
وحی	آیه وجوب سفر برای تفقه در امر دین ، آیه ۱۲۲ سوره توبه لزوم تقلید «جاهلان به احکام دین» از فقیهان و عالمان
حدیث	احادیثی که در آنها امامان، شیعیان را به راویان حدیث ارجاع داده‌اند، مانند توقیع امام دوازدهم. یا نام فردی برای مراجعه معرفی کردند .
اجماع	اتفاق نظر انکارناپذیر فقها بر جواز پرسش و استفتاء در احکام شرعی

اندیشه

محراب

چرا تکلیف؟ چرا تقلید؟

تقلید از مجتهد از نظر عقلمه

هر مکلفی برای اینکه ذمه اش از احکام الهی فارغ شود باید ابتدا آن احکام را بشناسد. شناخت این احکام یا از راه «اجتهاد» مقدور است یا «احتیاط» و یا «تقلید». اجتهاد در دین نیازمند احاطه بر منابع دینی و مسلط بودن به علوم متنوع است که فراگیری همه آن برای همه مردم امکان پذیر نیست؛ زیرا موجب صرف زمان بسیار زیادی است و بدیهی است که در چنین وضعیتی توصیه عمومی به اجتهاد موجب معطل شدن سایر امور می شود. گام نهادن در راه احتیاط نیز مستلزم سختی ها و دانش هایی است که کم از سختی های اجتهاد ندارد. بنابراین در فراگیری احکام دین وظیفه عقلایی مردم عادی همچون سایر رشته های علمی رجوع به متخصص است؛ این حکم عقل و سیره عقلاست.

اندیشه

محراب

چرا تکلیف؟ چرا تقلید؟

اندیشه

محراب

چرا تکلیف؟ چرا تقلید؟

چرا به متخصصین دین مراجع تقلید می گویند ؟

تقلید به معنای به معنای چیزی را
ملازم کسی یا شخصی قرار دادن
علامتی بر گردن آویختن و گردن
نهادن به کاری است .

مراجع تقلید در روز قیامت اعمالی
که ما بر طبق نظر آنها انجام
داده ایم را به گردن می گیرند.

الديشبه

محراب

جرا تکتیڈا؟ جرا تکتیڈا؟

چگونه مرجع و راهنمای دینے
خود را انتخاب کنیم؟

شرایط مرجع تقلید

راه هامة شناخت مرجع تقلید اعلم

راه به دست آوردن فتوای مجتهد

شنیدن از
خود مجتهد

شنیدن از دو یا
یک نفر عادل

دیدن در
رساله

راه شناخت مرجع تقلید اعلم

آزمودن و شناخت
(اهل علم)

شهرت در بین
اهل خبره

گواهی دو نفر عالم
عادل اهل خبره

اندیشه

محراب

چرا تکلیف؟ چرا تقلید؟

الديشه

چرا تکلیف؟ چرا تقلید؟

محدوده تقلید

اصول دین:

در اصول دین مسلمان نباید تقلید نماییم، بلکه باید عقیده ما از روی دلیل و یقین باشد.

توحید	عدل	نبوت	امامت	معاد
-------	-----	------	-------	------

فروع دین:

در فروع دین کسی که مجتهد یا محتاط نباشد باید از مجتهد اعلم تقلید کند.

نماز	روزه	خمس	زکات	حج
جهاد	امر به معروف	نهی از منکر	تولی	تبری

ضرورت شناخت احکام

از امام صادق «علیه السلام» سوال شد معنای این آیه چیست؟

فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ

«خداوند متعال در روز قیامت به بندهاش می گوید :
« بندهی من ! آیا عالم بودی؟ » اگر بگویند : « آری »
به او می گویند : « چرا به آنچه که می دانستی عمل
نکردی؟ » و اگر بگویند : « بی اطلاع بودم »
به او می گویند : « چرا مشغول یادگیری نشدی تا
به آن عمل کنی؟ پس بر او اتمام حجت می کند
و این همان حجت بالغه است.»

انعام ۱۴۹
بهار الأنوار، ج ۱، ص ۱۷۷

الهدیة

محراب

چرا تکلیف؟ چرا تقیید؟

منابع:

- قرآن کریم
- مفاتیح الجنان
- بحار الانوار
- وسائل الشیعه
- من لا یحضره الفقیه
- میزان الحکمه
- غرر الحکم
- عیون أخبار
- تحف العقول
- جامع احادیث الشیعه
- خصال صدوق
- کافی
- علل الشرایع
- رساله ۱۰ مرجع
- حق و تکلیف در اسلام
- فلسفه احکام اسلام از نظر علوم امروز
- نگاهی به فلسفه احکام
- علل الشرایع (فلسفه احکام دین و اسرار آفرینش)
- فلسفه احکام قرآن
- تحلیلی در فلسفه احکام اسلامی
- فلسفه احکام جزایی و حقوقی در اسلام
- فلسفه و اسرار احکام
- مبادی اسلام و فلسفه احکام
- فلسفه احکام و تربیت
- درآمدی بر فلسفه احکام
- پرسش ها و پاسخ های دانشجویی